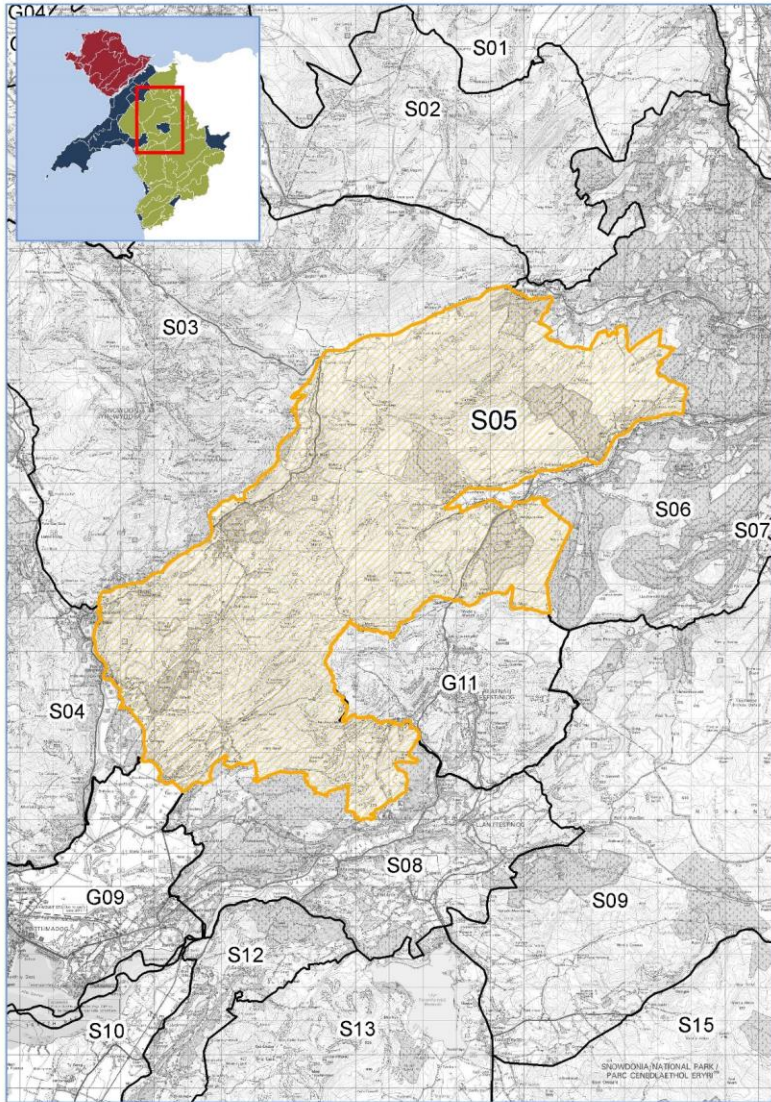

S05 Y Moelwynion

1:125,000

Atgynhychwyd o fap yr Arolwg Ordnans gyda
chaniatâd yr Arolwg Ordnans © ar ran Rheolwr
Swyddfa Ei Mawrhydi, © hawffraint y Goron,
Trwydded rhif 100023387

Lleoliad a Maint

Mae'r ACT hon tua'r gogledd o Flaenau Ffestiniog ac yn cynnwys llethrau dyffrynnoedd serth wedi'u gorchuddio gan blanhigfeydd coed conwydd ynghyd â llawr dyffryn lle mai'r nodweddion pennaf ydi cyrff mawr o ddŵr.

Nodweddion Allweddol

- Graddfa anferth, tirwedd ddigysgod
- Bryniau uchel a dyffrynnoedd
- Diddordeb o ran treftadaeth ddiwylliannol

Arfarniad

Mae'r tabl a ganlyn yn dangos yr arfarniad o'r Ardal Cymeriad Tirwedd (ACT) hon yn erbyn meini prawf sensitifrwydd sydd wedi'u penderfynu ymlaen llaw ar gyfer y pum math o ddatblygiad.

Allwedd	Sensitifrwydd Uwch	↑	Sensitifrwydd Canolig	-	Sensitifrwydd Is	↓	Maen prawf / math o ddatblygiad ddim yn gymwys
---------	--------------------	---	-----------------------	---	------------------	---	--

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kv	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carefanau Statig / Cabanau Gwyliau
Tirwedd	Graddfa Yn nodweddiadol yn dirwedd ar raddfa anferth. VS8: Canolig (7%) / <u>Anferth</u> (90%)	↓				
	Patrwm Caeau, Graddfa a Threfn Cau Tiroedd Ddim yn gymwys					
	Tirffurf Tirffurf o fryniau uchel a mynyddoedd efo dyffrynnoedd cysylltiedig. VS Lefel Dosbarthiad 2: <u>Ucheldir/Llwyfandir Digysgod</u> (90%) / Dyffrynnoedd Iseldir (8%) VS4: <u>Bryniau Uchel/Mynyddoedd</u> (81%) / Bryniau/Dyffrynnoedd (14%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gorchudd Tir	<p>Pennau mynyddoedd agored, creigiog ac o'u cwmpas dir wedi'u gau mewn darnau mawr, rheolaidd, o ffridd a rhostir ucheldir. Llethrau'r dyffrynnoedd a'u gwaelodion wedi'u diffinio gan batrwm o gaeau bychain mewn ffurfiau afreolaidd. Planhigfeydd conwydd ar raddfa ganolig ar lethrau amlwg.</p> <p>VS Lefel Dosbarthiad 3: Ucheldir Llwm/Creigiog_(9%)/<u>Rhostir Ucheldir</u>_(80%)/ Mosaig o Ddyffrynnoedd Iseldir_(5%)</p> <p>VS5: <u>Tir Agored</u>_(92%)/ Cymysgedd_(6%)</p>	-			↑	↑
Dylanwadau wedi'u creu gan bobl	<p>Cymeriad pennaf o dir heb ei anheddu ac wedi'i dan ddatblygu mewn rhan helaeth o'r ACT hon.</p> <p>Dylanwad pobl mewn mannau, yn dod oddi wrth greiriau diwydiannol (wedi'u cysylltu efo mwyngloddio/chwareli) a gorsaf cronfa bwmpio trydan dŵr Tanygrisiau a lein uwchben 400 kV yn gysylltiedig efo hi. Prif ffyrdd yn cynnwys yr A498 a'r A470 sy'n rhedeg ar hyd ymylon gogledd-ddwyrain a de-ddwyrain yr ACT. Mae ffermydd gwledig gwasgaredig, mastiau ffonau symudol, cynlluniau trydan dŵr a golygfeydd tua'r dwyrain i gyfeiriad Blaenau Ffestiniog hefyd yn cynyddu'n lleol y teimlad o ddylanwad pobl.</p> <p>VS6: Gwledig Gwasgaredig/Ffermydd_(5%)/ <u>Dim Aneddiadau</u>_(90%)</p> <p>VS27: <u>Gweddol</u>_(99%)</p>	↑			↑	↑
Patrwm Anheddiad	Ddim yn gymwys					
Nenlinellau a Chefnidiroedd	Copaon a nenlinellau yn dilyn ei gilydd efo nenlinellau nodedig a chefnidiroedd.	↑			↑	

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad					
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau	
Gweledol	Symudiad	Mae prinder cymharol o symudiad yn rhoi cymeriad llonydd i'r dirwedd hon. VS18: Achlysurol (90%)/ Aml (9%)	↑				
	Gwelededd, Golygfeydd Allweddol, Fistâu a Derbynwyr Nodweddiadol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r golygfeydd nodweddiadol yn yr ACT hon yn rhai agored , efo golygfeydd helaeth , yn enwedig o'r manau uwch ar y gadwyn o fynyddoedd. VS9: Wedi'i Gau i Mewn (8%)/ Amlwg (90%) Mae'r derbynwyr nodweddiadol yn cynnwys preswylwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr ar gyfer y manau a ganlyn: <ul style="list-style-type: none"> Eiddo gwasgaredig Parc Cenedlaethol Eryri Ardaloedd Mynediad Agored Llwybr beicio cenedlaethol pellter hir Sustrans o Fangor i Abergwaun (llwybr 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) Atyniadau lleol yn cynnwys Rheilffordd Ffestiniog a Rheilffordd Eryri Hawliau tramwy cyhoeddus lleol Llwybrau twristiaeth yr A470 a'r A498 Y rhwydwaith ffyrdd lleol 	↑		↑	↑	
	Golygfeydd tuag at ac oddi wrth Nodweddion Pwysig o ran Tirwedd a Threftadaeth Ddiwylliannol (tu mewn a thu allan i bob Ardal Cymeriad Tirwedd)	Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> Parc Cenedlaethol Eryri ATA Tirweddau Morydu Glaslyn a Dwyrdd Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Aberglaslyn a Blaenau Ffestiniog Parciau a Gerddi Cofrestredig Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE (Poli Datblygu 2) 	↑		↑		
	Cyflwr	Ddim yn gymwys					

Meini Prawf Sensitifrwydd		Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
			Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Aesthetig, Canfyddiadol a Phrofiadol	Ansawdd a Chymeriad yr Olygfa	Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Neilltuol . VS25: <u>Cryf</u> (93%) VS46: <u>Neilltuol</u> (92%) VS47: <u>Uchel</u> (97%) VS48: <u>Neilltuol</u> (92%)	↑			↑	↑
	Pellenigrwydd / Llonyddwch	Mae gan yr ACT hon gymeriad o fod yn arbennig o bellennig a thawel yn y rhannau ymhellach i ffwrdd oddi wrth yr aneddiadau bychain a'r tarfu lleol gan ffyrdd. VS24: <u>Amlwg</u> (80%)/ <u>Gwyllt</u> (9%)	↑			↑	↑

Meini Prawf Sensitifrwydd	Nodweddion yr ACT	Asesiad o Sensitifrwydd y Dirwedd i'r Gwahanol Fathau o Ddatblygiad				
		Ynni Gwynt	Ynni Haul PV ar Raddfa Cae	Lein Uwchben 400 kV	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Gwerth	<p>Gwerth o ran Tirwedd (yn cynnwys nodweddion yn ymwneud efo'r dirwedd)</p> <p>Mae'r ACT gyfan tu mewn i'r Parc Cenedlaethol.</p> <p>Mae'r nodweddion wedi'u dynodi'n genedlaethol hefyd yn cynnwys Ardaloedd Mynediad Agored.</p> <p>Mae llawer o'r dirwedd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Uchel-Neilltuol.</p> <p>VS50: Uchel (13%) / <u>Neilltuol</u> (83%)</p> <p>VS49: <u>Uchel</u> (95%) / Canolig (5%)</p> <p>LH45: Uchel (17%) / Canolig (13%) / Isel (8%) / <u>Neilltuol</u> (61%)</p> <p>LH42: <u>Heb ei asesu</u> (100%)</p> <p>GL31: Uchel (30%) / <u>Neilltuol</u> (69%)</p> <p>GL33: <u>Neilltuol</u> (100%)</p>	↑			↑	↑
	<p>Gwerth Hanesyddol</p> <p>Mae rhannau deheuol yr ACT hon tu mewn i Dirwedd Hanesyddol Cofrestredig Blaenau Ffestiniog ac mae'r ACT yn ffinio efo Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Aberglaslyn tua'r dwyrain pell.</p> <p>Mae'r ACT hon hefyd yn cynnwys nifer o Barciau a Gerddi Cofrestredig.</p> <p>Yr arfarniad LANDMAP nodweddiadol ydi Uchel efo rhai rhannau'n Neilltuol.</p> <p>HL38: Uchel (20%) / <u>Heb ei asesu</u> (70%) / Neilltuol (5%)</p> <p>HL35: <u>Uchel</u> (75%) / Canolig (5%) / Neilltuol (20%)</p> <p>HL40: <u>Uchel</u> (77%) / Canolig (5%) / Neilltuol (18%)</p>	↑			↑	↑

Sensitifrwydd Cyffredinol y Dirwedd a'r Strategaeth

Mae'r tablau a ganlyn yn rhoi crynodeb cyffredinol o sensitifrwydd o ran y mathau perthnasol o ddatblygiad¹⁷ (ar sail y tabl arfarnu sensitifrwydd ACT), ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer y dirwedd.

DATBLYGIADAU YNNI GWYNT

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel lawn	<p>Er y gallai'r raddfa fawr fod yn arwydd o sensitifrwydd is i ddatblygiad ynni gwynt, beth sy'n llawer pwysicach na hynny ydi nodweddion naturiol y dirwedd ucheldir fynyddig arbennig o nodedig a golygfaol hon. Mae'r rheiny'n rhoi graddau uchel o sensitifrwydd ac wedi arwain at ei dynodi tu mewn i Barc Cenedlaethol Eryri. Mae llawer o'r ardal hon hefyd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardal o Harddwch Naturiol.</p> <p>Mae'r sensitifrwydd yn cael ei gynyddu ymhellach gan nenlinellau nodedig sydd wedi'u ffurfio gan gyfres o gopaon a llinellau ymyl a golygfeydd tuag at ac oddi wrth nodweddion pwysig o ran y dirwedd a threftadaeth ddiwylliannol, yn cynnwys nifer o Dirweddau Hanesyddol Cofrestredig a Pharciau a Gerddi Cofrestredig. Mae prinder cymharol o ddylanwad pobl yn rhoi teimlad cryf o fod yn bellennig ac o lonyddwch ac, ar adegau, o dir gwyllt mewn rhan helaeth o'r ACT yma. Mae hyn, wedi'i gyfuno efo nifer uchel o dderbynwyr gweledol sensitif, yn cynyddu'r sensitifrwydd ymhellach. Ond mae'r teimlad o lonyddwch yn cael ei erydu'n lleol ar hyd y coridorau ffyrdd ar ymylon allanol yr ACT hon.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	Dim datblygiadau ynni gwynt yn bodoli nac efo caniatâd ar eu cyfer
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau ynni gwynt (efo eithriad ar gyfer nifer gyfyngedig o ddatblygiadau gwynt ar raddfa ddomestig hyd at ficro, y dylent fod wedi'u cysylltu'n dda efo'r anheddiad/adeiladau sy'n bodoli'n barod ac sydd tu allan i Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE.)

MASTIAU FFFONAU SYMUDOL

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel lawn	<p>Mae'r nodweddion naturiol, ansawdd golygfaol neilltuol a'r teimlad o fod yn bellennig yn yr ACT hon yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd. Mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn y ffaith fod yr ACT gyfan wedi'i dynodi tu mewn i'r Parc Cenedlaethol a bod llawer o'r ardal wedi'i chydabod fel Ardal o Harddwch Naturiol yng Nghynllun Datblygu Lleol Eryri. Mae'r nenlinellau nodedig, sydd wedi'u ffurfio gan gyfres o gopaon a llinellau ymyl yn dilyn ei gilydd, yn cynyddu mwy ar y sensitifrwydd i fastiau ffonau symudol.</p> <p>Mae'r ACT yn cynnwys nifer o fastiau ffonau symudol, efo'r rhan fwyaf wedi'u clystyru tu mewn i'r planhigfeydd conwydd wrth ochr y rhwydwaith ffyrdd tuag at y gogledd-ddwyrain; a thrwy hynny'n lleihau'r sensitifrwydd.</p>
STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	

¹⁷ NODER: Mae'r ACT yma tu allan i'r ardal astudiaeth ar gyfer datblygiadau ynni haul PV ar raddfa cae a lein uwchben 400 kV, felly does dim strategaethau ar gyfer y mathau hyn o ddatblygiad.

Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	13 o ddatblygiadau mastiau ffonau symudol
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol, dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau mastiau ffonau symudol mewn Ardaloedd o Harddwch Naturiol CDLIE (heblaw am nifer cyfyngedig o fastiau ffonau symudol wedi'u cuddio a'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.) Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd cyfyngedig ar gyfer mastiau ffonau symudol wedi'u lleoli'n sensitif a'u dylunio'n dda.

PARCIAU CARAFANAU STATIG / CABANAU GWYLIAU AC ESTYNIADAU

SENSITIFRWYDD CYFFREDINOL	
Uchel iawn	<p>Mae'r nodweddion naturiol, ansawdd neilltuol y golygfeydd a'r teimlad o fod yn bellennig sy'n perthyn i'r ACT hon yn rhoi graddau uchel o sensitifrwydd iddi. Mae hyn wedi'i adlewyrchu yn y ffaith fod yr ACT gyfan wedi'i dynodi tu mewn i'r Parc Cenedlaethol a bod llawer o'r ardal wedi'i chydabod fel Ardal o Harddwch Naturiol yng Nghynllun Datblygu Lleol Eryri.</p> <p>Mae natur anferth a digysgod y dirwedd hon yn cynyddu ymhellach y sensitifrwydd i ddatblygiad parciau carafanau statig/cabanau gwyliau; er bod gan rai mannau blanhigfeydd conwydd cymharol fawr wrth ochr y rhwydwaith ffyrdd, sy'n lleihau'r sensitifrwydd yn lleol.</p>

STRATEGAETH AR GYFER Y DIRWEDD	
Amcan ar gyfer y Dirwedd	Gwarchod y Dirwedd
Gwaelodlin Datblygiad	1 datblygiad bychan iawn
Cynhwysedd Dangosol Cyffredinol	Yn nodweddiadol does dim cynhwysedd ar gyfer datblygiadau carafanau statig/cabanau gwyliau tu mewn i'r Ardal o Harddwch Naturiol CDLIE. Fodd bynnag, tu allan i'r ardaloedd hyn, gallai fod cynhwysedd ar gyfer nifer cyfyngedig o ddatblygiadau parciau carafanau/cabanau gwyliau wedi'u lleoli'n sensitif, eu dylunio'n dda ac ar raddfa fechan iawn.

Canllawiau

Mae'r tabl isod yn rhoi nodiadau canllaw yn benodol ar gyfer yr ACT o ran lleoli datblygiad er mwyn cael cyn lleied ag y bo modd o effeithiau niweidiol.

Nodiadau Canllaw ar gyfer Lleoli	Ynni Gwynt	Mastiau Ffonau Symudol	Parciau Carafanau Statig / Cabanau Gwyliau
Cadw prydfwerthwch naturiol Parc Cenedlaethol Eryri, ei nodweddion arbennig a'i gefndir ehangach. Ystyried effeithiau datblygiad ar olygfeydd tuag at ac allan o Barc Cenedlaethol Eryri. Mae angen ystyried effaith datblygiad tu allan i ffin y Parc Cenedlaethol, trwy ddefnyddio delweddau. Rhaid i ddatblygiad osgoi creu teimlad o fod yn ymwithio,	✓	✓	✓

amgylchynu, amlygrwydd, na bod yn anghydnaws i raddau sy'n annerbyniol, yn unigol neu fel effaith gynyddol ar y Parc Cenedlaethol.			
Dylai datblygiad barchu a chadw cymeriad a chefnidir y dirwedd sydd wedi'i diffinio yn CDLIE fel Ardaloedd o Harddwch Naturiol, yn enwedig ardaloedd sy'n cael eu gwerthfawrogi am eu nodweddion pellennig a gwyllt.	✓	✓	✓
Cadw nodweddion arbennig Ardaloedd Tirwedd Arbennig Aberoedd Glaslyn a Dwyrdd.	✓	✓	✓
Osgoi lleoli datblygiadau ar nenlinellau agored neu lethrau ac amddiffyn golygfeydd allweddol, yn enwedig tuag at y Parc Cenedlaethol.	✓	✓	
Sicrhau bod datblygiadau wedi'u gwahanu'n eglur oddi wrth ei gilydd fel bod eu heffaith ar y ffordd mae pobl yn gweld y dirwedd yn parhau i fod yn lleol ac nad oes dylanwad diffiniol o gasglu / cynyddu yn effeithio ar y profiad o'r dirwedd. Mae hyn yn golygu bod angen ystyried yn arbennig o ofalus effeithiau cynyddol y datblygiadau presennol a datblygiadau arfaethedig.	✓	✓	✓
Cynnal cyfanrwydd Tirwedd Hanesyddol Cofrestredig Aberglaslyn a Blaenau Ffestiniog.	✓	✓	✓
Amddiffyn cefndiroedd nodweddion sydd wedi'u dynodi a nodweddion treftadaeth ddiwylliannol pwysig eraill fel Parciau a Gerddi Cofrestredig; a'r golygfeydd allweddol at i mewn ac at allan o'r nodweddion hyn.	✓	✓	✓
Ystyried y golygfeydd oddi wrth dderbynwyr preswyl, yn enwedig y rhai mae ganddynt olygfeydd yn barod o ddatblygiadau modern sy'n bodoli'n barod, fel lein uwchben 400 kV. Dylai'r gwaith o leoli datblygiad fertigol ychwanegol geisio osgoi effeithiau cynyddol ar yr olygfa.	✓	✓	
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau poblogaidd, yn cynnwys Sustrans Bangor i Abergwaun (llwybr rhif 82 y rhwydwaith beicio cenedlaethol) a gweledfannau eraill lleol sy'n cael eu gwerthfawrogi – defnyddio delweddu i asesu golygfeydd dilyniannol (yn cynnwys golygfeydd i ddatblygiad sy'n bodoli'n barod).	✓	✓	✓
Osgoi effeithiau cynyddol ar lwybrau twristiaeth yr A498 ac A470, Rheilffordd Ffestiniog a Rheilffordd Eryri.	✓	✓	✓
Lleoli datblygiad llai o faint yn agos at adeiladau sy'n bodoli'n barod er mwyn osgoi amlhau datblygiad yn y rhannau llai datblygedig o'r ACT hon.	✓	✓	✓
Ystyried lleoliadau datblygiad sy'n bodoli'n barod a datblygiad arfaethedig wrth gynllunio datblygiad newydd, er mwyn osgoi effaith gynyddol raddol.	✓	✓	✓